گزارش

رهبر انقلاب در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری:

دولت از مجلس تبعیت کند

تخصیص بودجه سنگین برای جهاد تبیین، غلط است

واقعا ناشیانه است قدرت دفاعی‌مان را کم کنیم

ادامه از صفحه ۲ / وقدرت دفاعی»، «اقتصاد و رفاه عمومی و آسودگی معیشتی مردم»، «قدرت سیاستورزی و چانه زنی برای تأمین منافع ملی در عرصه منطقه و جهان»، «فرهنگ و سبک زندگی»، و «منطق جذاب و تأثیرگذار بر دیگر ملت‌ها» را از دیگر بازوهای قدرت ملی خواندند و گفتند: جذب ملت‌ها برای هر کشور عمق راهبردی ایجاد می کند که بسیار مهم است. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای با بیان نکته‌ای مهم افزودند: هیچ یک از این بازوهای قدرت ملی نباید به نفع یک رکن و بازوی دیگر قطع شود. ایشان با ذکر چند مصداق در این زمینه، پیشنهادهایی نظیر صرف‌نظر کردن از حضور منطقه‌ای برای ندادن بهانه به دست دشمن و یا انصراف از پیشرفت علمی در زمینه هسته‌ای را، ضربه به قدرت ملی خواندند و افزودند: حضور منطقه‌ای، به ما عمق راهبردی و قوت بیشتر ملی می‌دهد چرا از آن صرف‌نظر کنیم؟ پیشرفت علمی هسته‌ای هم به تأمین نیازهای کشور در آینده نزدیک مربوط می‌شود و اگر صرف‌نظر کنیم، چند سال بعد پیش چه کسی و به کجا دست درز کنیم؟

شیاطین دائماً در حال ترویج دروغ اند

مقام معظم رهبری، گوناه آمدن در مقابل آمریکا یا هر قدرت دیگر را برای مصون ماندن از تحریم، خطایی بزرگ و ضربه به قدرت سیاسی دانستند و در بیان مصداقی دیگر افزودند: ساده‌لوحانه و ناشیانه‌تر از پیشنهاد کسی که می‌گوید قدرت دفاعی را برای حساس نشدن دشمن، کاهش دهیم وجود ندارد. ایشان تأکید کردند: در طول زمان، از این پیشنهادهای سست و بر ابراد مطرح شده که همه آنها ابطال‌پذیر بود و ابطال هم شد و اگر به کسانی که می‌خواستند برخی بازوهای قدرت ملی را قطع کنند، اجازه این کار داده می‌شد، ایران، امروز با خطرات بزرگی مواجه بود که با اراده و عنایت خداوند، امکان عملی شدن این پیشنهادها به وجود نیامد. رهبر انقلاب، در پرداخت بیشتر ارکان اقتدار ملی، افزودند: مسائلی که به‌طور مستقیم به توده‌های مردم باز می‌گردد مانند «اتحاد ملی، اعتماد ملی، امید عمومی، اعتماد به نفس ملی، حفظ ایمان ملی، مسئله معیشت عمومی و روان بودن و آسان بودن مسائل اجتماعی مرتبط با مردم» در افزایش قدرت ملی بسیار مهم است. ایشان تأمین اینگونه مسائل را منجر به حضور صددرصدی مردم در صحنه خواندند و افزودند: البته باوجود مشکلات مختلف، مردم همیشه در صحنه بوده‌اند اما اگر این مسائل تأمین شود، ملت یکپارچه در صحنه حاضر خواهد بود و دیگر هیچ غم و هراسی برای کشور وجود نخواهد داشت. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای، تأثیر بی‌بدیل حضور مردم در صحنه را علت تلاش شیاطین برای اغوای مردم دانستند و گفتند: شیاطین با ابزار رسانه دائماً در حال ترویج دروغ و تزیین حرف‌های بی‌مبنا هستند تا با کاهش ایمان و اعتماد به نفس عمومی، ملت را مأیوس و ناامید کنند. ایشان، اغوای خواص را با هدف نهایی اغوای مردم، دستور کار مهم دشمنان برشمردند و گفتند: مستکبران جهان، در سنگین‌ترین جنگ نرم تاریخ با ملت ایران، در صددند کسانی را که عنوان، امکان و احیاناً سوادی دارند اغوا کنند تا آنها، توده‌های مردم را بفریبند و از حقیقت و واقعیت دور سازند. مقام معظم رهبری، «مزدوربپروری، حرام‌خوارسازی، تهدید و تطمیع» را جزو روش‌های مختلف دشمن خواندند و افزودند: این جنگ نرم سنگین، البته نشان‌دهنده قوی شدن زیرساخت‌ها و امکانات جبهه حق است که چالش با جبهه حق را دشوار کرده و دشمن را به جنگ نرم برای تخریب ذهنیات مردم کشانده است. ایشان، شمار زیادی از خواص و پروش‌یافتگان با بصیرت، پر انگیزه و مؤمن حوزه و دانشگاه به‌ویژه مجموعه‌های متعدد جوانان را استوانه‌های واقعی در مقابل تقلاهای دشمن دانستند و تأکید کردند: راه مقابله با جنگ نرم پیچیده دشمن همچنان که بارها گفته‌ایم جهاد تبیین است یعنی همان چیزی که امیرالمؤمنین در نامه به حسنین علیهم‌السلام از آن به «جهاد با زبان‌ها» یاد کرده‌اند. مقام معظم رهبری قبل از بیان چند نکته درباره الزامات جهاد تبیین، تصویب بودجه‌ای سنگین در مجلس شورای اسلامی برای جهاد تبیین را غلط و بی‌نتیجه خواندند و گفتند: من با این شیوه برخورد با مسائل موافق نیستم و تجربه گذشته نیز نشان می‌دهد این بودجه‌ها غالباً هدر می‌رود. ایشان افزودند: البته مسئولانی که این بودجه‌ها در وزارت ارشاد و سازمان تبلیغات به دست آنها می‌رسد افراد مؤمن، سالم و قابل اعتمادی هستند ولی طبیعت این کار غلط است و امیدواریم مسئولان به این موضوع توجه کنند. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای سپس لازمه موفقیت در جهاد تبیین را «به‌روزرسانی ابزارها در جنگ نرم» دانستند و خاطرنشان کردند: همچنان که دیگر نمی‌توان در جنگ‌های سخت از ابزارهای قدیمی استفاده کرد، در جنگ نرم نیز باید ابزارهای خود را به‌روز کنیم البته بعضی شیوه‌های قدیمی مانند منبر و مداحی همچنان ارگان و بدون جایگزین هستند. مقام معظم رهبری وضعیت کشور در بخش سخت‌افزاری جنگ نرم و فضای مجازی را نسبتاً خوب و البته نیازمند بهبود و همت رئیس‌جمهور و همکاران برشمردند و گفتند: اما بخش نرم‌افزاری یعنی بیان سخن نو با شیوه‌های جذاب نیازمند تقویت و نوآوری است. ایشان، بهترین و مؤثرترین سلاح در جنگ نرم را «تبیین مفاهیم عالی اسلامی» دانستند و افزودند: در زمینه مسائل معرفتی، سبک زندگی اسلامی و بیان آیین‌های حکمرانی اسلامی همچون مردمی بودن، دینی و اعتقادی بودن، آشرافی و مُسرف نبودن، و ظالم نبودن و مورد ظلم واقع نشدن، حرف‌های ناگفته، جذاب و شیرینی برای دنیا وجود دارد که باید به خوبی تبیین شود. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای وجه دیگری از جهاد تبیین را «جدا کردن راه پیشرفت و تعالی مادی و معنوی ملت از بیراهه‌ها و کج‌راهه‌ها» خواندند و گفتند: این تفکیک به معنی جداسازی بر مبنای منافع خویشاوندی و حزبی نیست بلکه باید بر اساس اعتقاد به اسلام و قرآن و حرکت عظیم نظام اسلامی، راه صحیح از بیراهه‌ها جدا و روشن شود. حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در پایان، کوتاهی در جهاد تبیین را موجب سوءاستفاده شیاطینان حتی از ابزار دین دانستند و تأکید کردند: اگر جهاد تبیین به درستی صورت نگیرد، دنیامداران، دین را نیز وسیله هوسرانی و شهوترانی خود قرار می‌دهند همچنان که حتی در صدر اسلام، گروه‌هایی مانند بنی‌امیه اینگونه عمل می‌کردند.

سید حسین موسویان در گفت و گو با «آرمان ملی»:

ایران، میانجی صلح بین اوکراین و روسیه شود

روسیه می‌خواهد با برجام تحریم‌های علیه خودش را سوراخ کند

روسیه به دنبال جهان سه‌قطبی است

روسیه با حمله به اوکراین دنبال برهم زدن معادلات جهانی است

یک دوئل بزرگ بین روسیه و ناتو شکل گرفته است

آمریکا به دنبال فرسایشی کردن جنگ روسیه در اوکراین است

اگر سناریو پوتین اجرا شود اروپا بازنده خواهد بود

ماجرای ترور نافرجام موسویان در آلمان

آرمان ملی- احسان انصاری: سید حسین موسویان دیپلمات، مذاکره کننده ارشد هسته‌ای سابق ایرانی و از اعضای مؤسس حزب اعتدال و توسعه است. وی هم‌اکنون در دانشگاه پرینستون به عنوان پژوهشگر فعالیت می‌کند. موسویان در دولت هاشمی، فرستگی سفیر ایران در آلمان و در دولت خاتمی معاون دبیر شورای عالی امنیت ملی و عضو هیأت مذاکرات هسته‌ای ایران بود. در هفته‌های اخیر مارک والاس مدیر اجرایی اتحاد علیه ایران هسته‌ای، سیاستمدار جمهوری خواه آمریکایی تندرو و سفیر سابق آمریکا در سازمان ملل متحد در دوره بوش طی نامه‌ایی به کریستوفر آیس گوور رئیس دانشگاه پرینستون، وی را تهدید کرد که در صورت عدم اخراج موسویان، از تمام دولت و تمام مؤسسات حقوقی و حقیقی آمریکا خواست که این دانشگاه را تحریم مالی کنند. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی جنگ اوکراین و آخرین وضعیت موسویان در دانشگاه پرینستون با دکتر موسویان گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید.

تحلیل شما از حمله نظامی روسیه به اوکراین چیست؟ این اقدام چه پیامدهایی برای روسیه و معادلات بین‌المللی مرتبط با روسیه دارد؟ این درواقع بهانه اصلی حمله روسیه به اوکراین احتمال پیوستن این کشور به ناتو بود و یا روسیه اهداف دیگری را نیز دنبال می‌کرد؟

روسیه از حمله نظامی به اوکراین دو هدف کلیدی داشت. هدف اولش دور کردن ناتو از مرزهایش بود که بعد از فروپاشی شوروی مرتب تلاش کرده بود ناتو هم نزدیم رفت. این بار پیوند محکم با روسیه بود. در حالت سناریو دوم، یک روسیه ضعیف، فرصتی تاریخی برای اروپا ایجاد خواهد کرد تا بادست بالا، امتیازات زیادی در روابط جدید با روسیه بگیرند.

> اگر سناریو پوتین موفق شود، اروپا بازنده این جنگ خواهد بود. اگر سناریو آمریکا و ناتو موفق شود، اروپا برنده این جنگ خواهد بود. در حالت سناریو دوم، یک روسیه ضعیف، فرصتی تاریخی برای اروپا ایجاد خواهد کرد تا با دست بالا، امتیازات زیادی در روابط جدید با روسیه بگیرند

آیا می‌توان پوتین را پیش‌قراول نسل جدید دیکتاتورهای سرکوبگر و اقتدارگرای قرن بیست و یکم قلمداد کرد که ممکن است دیکتاتورهای دیگر را نیز به وارد شدن به این مسیر ترغیب کند؟

اگر بخواهیم منصفانه قضاوت کنیم آمریکا، چین، روسیه و اروپا جملگی سیاست اقتدارگرایی در قرن ۲۱ را دنبال می‌کنند؛ منتهی هرکدام با شیوه و اهرم متفاوت. چین با اهرم اقتصادی، روسیه عمدتا با اهرم نظامی، اروپا عمدتاً با اهرم اقتصادی و آمریکا با اهرم اقتصادی-نظامی، دنبال اقتدارگرایی خود هستند. منتهی اگر روسیه در این جنگ موفق نشود، درسی برای دیگران خواهد شد که به اهرم قدرت اقتصادی بیشتر توجه کنند و اگر روسیه پیروز شود، اقتدارگرایی نظامی بیشتر مورد توجه قرار خواهد گرفت.

تحلیل شما از مواضع ایران در مقابل جنگ اوکراین چیست؟ آیا مواضع ایران به شکلی بود که در راستای تحقق منافع ملی باشد؟

سیاست متعادل برای ایران یک سیاست سه پایه است که ۱- با توسعه‌طلبی‌های آمریکا و ناتو مخالفت کند. ۲- در تحریم‌های غرب علیه روسیه شرکت نکند اما با حمله نظامی روسیه به اوکراین مخالفت کند و ۳- یک نقش میتکرانه و فعال در جهت صلح و میانجیگری بین روسیه و اوکراین ایفا کند. امیدوارم ایران سیاست خود را براین سه پایه تنظیم کند.

چرا روسیه در مسیر به نتیجه رسیدن مذاکرات هسته‌ای کارشکنی می‌کند؟ مهم‌ترین هدف روسیه از این اقدامات چیست؟

روسیه دنبال منافع ملی خودش می‌باشد. منافع ملی و حیاتی فعلی روسیه پیروزی نظامی و شکستن تحریم‌های غرب علیه روسیه است. اکنون برجام یک وسیله‌ای است که می‌تواند تحریم‌های غرب علیه روسیه را سوراخ کند. لذا طبیعی است که روسیه می‌خواهد از این فرصت استفاده کند. اگر ما درک درست از واقعیت‌ها نداشته باشیم، دلیلی ندارد که روسیه را سرزنش کنیم.

ایران و کشورهای غربی در چه شرایطی به توافق نزدیک شده‌اند؟ دو طرف از چه مواضعی عدول کرده‌اند که توافق حاصل شده است؟

این طور که از گزارش رسانه‌ها و اظهارات مقامات رسمی برمی‌آید مذاکرات فنی و کارشناسی تمام شده‌اند. آژانس گزارش فنی خود را این هفته ارائه می‌کند که حاکی از توافق با ایران در حل وفصل مسائل فنی است. قاعدتاً توافق نهایی هم بعد از حرف‌ای و حساب‌شده عمل می‌کنند.

رابطه روسیه و اتحاد به اروپا پس از جنگ اوکراین چگونه خواهد بود؟ آیا فاصله ایجادشده روزبه‌روز بیشتر خواهد شد؟

اگر سناریو پوتین موفق شود، اروپا بازنده این جنگ خواهد بود. اگر سناریو آمریکا و ناتو موفق شود، اروپا برنده این جنگ خواهد بود. از زمان ویلی برانت صدراعظم پیشین آلمان، اروپا به‌ویژه آلمان همیشه یک نگاه به شرق هم داشت و دنبال یک پیوند محکم با روسیه بود. در حالت سناریو دوم، یک روسیه ضعیف، فرصتی تاریخی برای اروپا ایجاد خواهد کرد تا بادست بالا، امتیازات زیادی در روابط جدید با روسیه بگیرند.

آیا می‌توان پوتین را پیش‌قراول نسل جدید دیکتاتورهای سرکوبگر و اقتدارگرای قرن بیست و یکم قلمداد کرد که ممکن است دیکتاتورهای دیگر را نیز به وارد شدن به این مسیر ترغیب کند؟

اگر بخواهیم منصفانه قضاوت کنیم آمریکا، چین، روسیه و اروپا جملگی سیاست اقتدارگرایی در قرن ۲۱ را دنبال می‌کنند؛ منتهی هرکدام با شیوه و اهرم متفاوت. چین با اهرم اقتصادی، روسیه عمدتا با اهرم نظامی، اروپا عمدتاً با اهرم اقتصادی و آمریکا با اهرم اقتصادی-نظامی، دنبال اقتدارگرایی خود هستند. منتهی اگر روسیه در این جنگ موفق نشود، درسی برای دیگران خواهد شد که به اهرم قدرت اقتصادی بیشتر توجه کنند و اگر روسیه پیروز شود، اقتدارگرایی نظامی بیشتر مورد توجه قرار خواهد گرفت.

تحلیل شما از مواضع ایران در مقابل جنگ اوکراین چیست؟ آیا مواضع ایران به شکلی بود که در راستای تحقق منافع ملی باشد؟

سیاست متعادل برای ایران یک سیاست سه پایه است که ۱- با توسعه‌طلبی‌های آمریکا و ناتو مخالفت کند. ۲- در تحریم‌های غرب علیه روسیه شرکت نکند اما با حمله نظامی روسیه به اوکراین مخالفت کند و ۳- یک نقش میتکرانه و فعال در جهت صلح و میانجیگری بین روسیه و اوکراین ایفا کند. امیدوارم ایران سیاست خود را براین سه پایه تنظیم کند.

چرا روسیه در مسیر به نتیجه رسیدن مذاکرات هسته‌ای کارشکنی می‌کند؟ مهم‌ترین هدف روسیه از این اقدامات چیست؟

روسیه دنبال منافع ملی خودش می‌باشد. منافع ملی و حیاتی فعلی روسیه پیروزی نظامی و شکستن تحریم‌های غرب علیه روسیه است. اکنون برجام یک وسیله‌ای است که می‌تواند تحریم‌های غرب علیه روسیه را سوراخ کند. لذا طبیعی است که روسیه می‌خواهد از این فرصت استفاده کند. اگر ما درک درست از واقعیت‌ها نداشته باشیم، دلیلی ندارد که روسیه را سرزنش کنیم.

ایران و کشورهای غربی در چه شرایطی به توافق نزدیک شده‌اند؟ دو طرف از چه مواضعی عدول کرده‌اند که توافق حاصل شده است؟

این طور که از گزارش رسانه‌ها و اظهارات مقامات رسمی برمی‌آید مذاکرات فنی و کارشناسی تمام شده‌اند. آژانس گزارش فنی خود را این هفته ارائه می‌کند که حاکی از توافق با ایران در حل وفصل مسائل فنی است. قاعدتاً توافق نهایی هم بعد از

محسن جلیلوند در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

مذاکره مستقیم؛ الان، نه بعدا- روسیه و اسرائیل تبانی کرده‌اند

- ایران هرچه سریع‌تر باید به توافق برسد
- روسیه و اسرائیل احتمالا معامله کرده‌اند
- هنوز بنت از روسیه برنگشته بود، پایگاه ایران هدف قرار گرفت

آرمان ملی- علیرضا پورحسین: وضعیت در عرصه بین‌المللی در ماه‌های گذشته به قدری پیچیده شده است که بسیاری بر این باور هستند یک جنگ جهانی خاموش آغاز شده است اما جهان هراس دارد تا چنین اسمی بر آن وضع کند. از آفریقا گرفته که خود شاهد ده‌ها تنش و درگیری نظامی و مسلحانه است تا یمن، سوریه، لبنان، فلسطین و افغانستان و حالا تا یوان و اوکراین. تحولاتی که مشخصا کشورهایی را که از جنگ دوری می‌کنند و مسیر دیپلماتیک را در پیش گرفته‌اند، درگیر خواهد کرد. یکی از این کشورها ایران است که در ماه‌های اخیر تلاش‌های دیپلماتیک زیادی کرده تا رابطه خود با همسایگان و غرب را بهبود بخشد اما باز هم پرونده مهم هسته‌ای ما در گیر خود را در گیر و دار جنگی همچون اوکراین می‌بینند. بحرانی که به نظر می‌رسد در کوتاه مدت پایان نخواهد یافت و بر جنبه‌های مختلف عرصه بین‌الملل تاثیر می‌گذارد و حتی اروپای به دور از تنش را نیز به سمت ورطه جنگ ممکن است سوق دهد. در چنین وضعیتی شاید مهم‌ترین سوالی که اذهان عمومی را درگیر کند، شیوه عملکرد ایران در عرصه بین‌المللی است که در این خصوص «آرمان ملی» گفت وگویی با دکتر محسن جلیلوند، استاد روابط بین‌الملل دانشگاه داشته است که در ادامه می‌خوانید.

علت تعویق چند ماهه در مذاکرات وین چیست و چه عواملی اجازه نمی‌دهد تا مذاکرات احیای برجام به نتیجه برسد؟

نزدیک به نه ماه است که طرف‌های مختلف برجام عنوان می‌کنند که درمرحله آخر مذاکره هستیم و به‌زودی همه چیز منجر به توافق می‌شود اما هنوز هم خبری نیست. مشخصا هر کدام از کشورهایی که در مذاکرات حضور دارند، خواسته‌هایی دارند و مشخص نیست این خواسته‌های خود را رسانه‌ای نمی‌کنند و به همین علت چندین بار در مذاکرات گره ایجاد شده است. آخرین خواسته رانیز روسیه مطرح کرده است که به علت اینکه چیزی برای مخفی کردن باقی نمانده و همگان به بحران اوکراین و تحریم روسیه واقف هستند، خواسته روسیه رسانه‌ای شده است. روسیه به صراحت عنوان کرده که زمانی در برجام حرکت مثبت انجام خواهد داد و این توافق به امضا می‌رسد که منافع این کشور نیز تامین شود. روسیه موضع گیری ابهام برانگیز داشته است و مشخص نیست دقیقا چه هدفی را دنبال می‌کند اما در ادامه زمزمه‌هایی شنیده شد مبنی بر اینکه نباید تجارت روسیه با ایران محدود شود. باید توجه داشت که رویاروبی اصلی ایران با آمریکاست و عملا اروپا و چین و روسیه در این میان خیلی اهمیت ندارند و باید مشکلمان را با آمریکا حل کنیم اما بی‌جهت چند کشور دیگر را نیز درگیر مذاکرات کردیم و امروز آنها نیز به دنبال منافع خود هستند و مشخصا تعارض منافع شکل گرفته و این تعارض سبب شده تا ایران هر روز از تحریم‌ها بیشتر لطمه بخورد در حالی که اگر مستقیما با آمریکا رایزنی می‌کردیم شاید با هزینه کمتری می‌توانستیم به توافق برسیم و تحریم‌ها را لغو کنیم. امروز روسیه به دنبال این است تا منافع خود را از طریق برجام تامین کند و پس از شروع جنگ اوکراین این خواسته روسیه پررنگ‌تر شده است و عملا آن را مطرح می‌کند. به نظر می‌رسد روسیه برجام را به گروگان گرفته است تا در حوزه اوکراین امتیازهایی از آمریکا بگیرد و بازی را در آن زمینه به نفع خود تمام کند و مشخصا این بهترین فرصت برای روسیه است و نمی‌خواهد این مهلت را از دست دهد و به همین علت مذاکرات هنوز به نتیجه نرسیده است. اینکه توقف موقت در مذاکرات اعلام شده به این علت است که نمی‌توان روسیه را از برجام حذف کرد و در مقابل آمریکا نیز با خواسته روسیه موافقت نمی‌کند. اگر بخواهیم به اهمیت فرمان پیش رفته و تغییری در مذاکرات ایجاد نکنیم توافق در سال ۱۴۰۰ به‌دست نمی‌آید و همه چیز به سال بعد موکول می‌شود. چندین ماه است که می‌گویند ۱۰ درصد مسائل باقی مانده است و اتریکه مورا نیز عنوان می‌کند این ده درصد با تصمیم سیاسی حل می‌شود و مشخص نیست در سفر مجدد آقای باقری به تهران این تصمیم سیاسی اتخاذ می‌شود یا خیر. کار برای ایران سخت شده، زیرا به سمت مذاکره مستقیم نمی‌رود و عملا دیگران از این تصمیم ایران سوءاستفاده می‌کنند.

> امروز قطب بندی‌ها به کونه‌ای شده است که برخی کشورها به سمت غرب سوق پیدا کرده‌اند. برخی کشورها بی‌طرفانه به امور خود ادامه می‌دهند و برخی دیگر از کشور ما نیز همچنان پیرامون روسیه هستند و برخی مانند چین می‌خواهند از این آب گل آلود ماهی بگیرند

پافشاری ایران بر روی این مسائل ضرورت دارد و آیا نباز به تداوم چنین سیاستی است؟

همواره در مذاکرات خواسته‌های حداکثری مورد تاکید قرار می‌گیرد تا خواسته‌های حداقلی مورد پذیرش قرار گیرد. امروز دیگر طرفین به اصطلاح دندان‌های یکدیگر را شمرده‌اند و از اهرم‌های یکدیگر اطلاع دارند. به همین علت فشار و چانه زنی در این روزها بی‌نتیجه می‌ماند و حاصلی نخواهد داشت و باید به سمت توافق حرکت کرد. نباید بیش از اندازه این مذاکرات طولانی شود زیرا اثر خود را از دست می‌دهد. امروز باید کار را یکسره کرد و به پیش رفت تا شاید اقتصاد ایران وضعیتش بهتر شود. آمریکا امروز با رفع تحریم‌های مربوط به برنامه هسته‌ای ایران، رفع تحریم نفت و صنایع و بانک و بیمه ایران موافقت کرده و علاوه بر آن رفع تحریم ۲۰ نهاد طبق برخی شنیده‌ها مورد موافقت قرار گرفته است که مشخصا می‌تواند وضعیت ایران را بهتر کند. از سوی دیگر هیچکس در یک توافق سیاسی نمی‌تواند تضمین دهد. حتی خود ایران نیز نمی‌تواند به طرف غربی تضمین دهد پس باید از این مرحله عبور کرد. آمریکا تنها می‌خواهد تضمین دهد که تا ابتدای سال ۲۰۲۵ از برجام خارج نشود و پس از آن وقایعا مشخص نیست چه اتفاقی رخ خواهد داد و به کدام سمت خواهیم رفت و به همین علت پافشاری بر روی برخی مسائل سبب می‌شود تا کلیه دستاوردها از بین برود و باید هوشمندانه در این روزها عمل کرد تا امتیازات خوبی بدست بیاوریم.

آیا اسرائیل، ترکیه و روسیه در حال ایجاد معادلات جدید در منطقه هستند و آیا دیدارهای پرتعداد اخیر آنها علت خاص دارد؟

در ابتدا باید توجه داشت که هنوز توافقی شکل نگرفته است که این کشورها بخواهند این توافق را از بین ببرند اما سکل‌اندازی‌های مختص خود را دارند. ایران نیز در این برهه حل نکند، نمی‌تواند عکس‌العمل در خصوص این سنگ اندازی‌ها از خود نشان دهد زیرا در یک حالت بلاتکلیفی قرار دارد که باید از آن خارج شود. ایران باید مثل سال ۲۰۱۵ با خود آمریکا ببندد و مساله را تمام کند. عملا ما خواسته‌های خود را امروز به ۵ کشور می‌گوییم و این پنج کشور خواسته‌های ایران را به طرف غربی منتقل می‌کنند و در مسیر خواسته‌های خود را نیز به آن اضافه می‌کنند و شرایط را سخت‌تر می‌کنند. اگر با خود آمریکا مستقیم می‌شود و روسیه بهره‌برداری خاص خود را خواهد کرد. اسرائیل در این میان به دنبال حفظ امنیت خود است و هر بازی که انجام می‌دهد در این راستاست. اسرائیل پس از پیمان صلح ابراهیم براین باور است که باید حضور خود را در منطقه به تمامی اشکال بیشتر کند. اسرائیل برای اقدامات خود در این روزها با روسیه هماهنگ شده است و هنوز هواپیمای بنت از روسیه برنگشته بود که پایگاه ایران در سوریه را هدف قرار دادند. بنابراین اسرائیل با روسیه یک هماهنگی به مراتب بیشتری دارد. از طرف دیگر نیز روسیه به‌شدت تحت فشار است و نیاز به یارگیری دارد و می‌خواهد اسرائیلی که پرنفوذ است را برای خود حفظ کند. اسرائیل در آمریکا و دنیای غرب نفوذ بسیار زیادی دارند و به همین علت می‌توانند بدبه بستان زیادی با روسیه داشته باشند. معامله ممکن است به این شکل پیش رود که روسیه در خاورمیانه از اسرائیل حمایت کند و در مقابل نیز اسرائیل در حوزه اوکراین به روسیه عمل کند و به صورت مخفیانه هر کدام به منافع خود دست یابند. از سوی دیگر نیز ترکیه وارد بازی شده است و به هر شکل ممکن می‌خواهد نقش محوری خود را حفظ کند و براین مساله نیز تاکید زیادی دارد. در همین راستا بود که وزرای خارجه روسیه و اوکراین را به ترکیه دعوت کرد و خود را منجی محوری دیپلماتیک معرفی می‌کند. پس از این سفر نیز رئیس جمهوری اسرائیل به ترکیه سفر کرد که با استقبال گرم ترکیه همراه شد. اردوغان یک روند دیپلماتیک گسترده را آغاز کرده است تا خود را بالا بکشد و از بحران های اخیر عبور کند. اردوغان به خوبی می‌داند که اینده جهان و منطقه در حال تغییر است و به همین علت می‌خواهد بیشترین امتیاز را کسب کند. مشخصا خاورمیانه از تحولات اوکراین تاثیر می‌گیرد و به همین علت اردوغان به تکاپو افتاده است تا از لاکی که در آن قرار گرفته است، خارج شود و وضعیت اقتصادی و سیاسی خود را بهبود بخشد و ترکیه را در حالتی پایدار قرار دهد. ترکیه در این مسیر به ایران ضربه نخواهد زد اما مشخصا از منزوی شدن ایران بسیار منفعت خواهد برد و از این اتفاق بدش نمی‌آید. قرار دادن ایران در انزوای دیپلماتیک می‌تواند برای ترکیه و اسرائیل دستاورد خوبی باشد و شاید در این مسیر نیز گام بردارند. ایران در این بحران به صورت کامل سمت روسیه نیست اما به صورت تلویحی اقدامات ناتو را مخرب دانسته‌اند و به روسیه حق داده‌اند در حالی که حدود ۵ کشور هستند که کاملا موافق روسیه را گرفته‌اند و با روسیه همراه شده‌اند.

> اولین مشکل ایران مساله هسته‌ای است که باید حل شود. چه بخواهیم و چه نخواهیم چین و غرب باید جایگزینی برای انرژی روسیه پیدا کنند و در این مسیر امارات و عربستان و قطر و ونزوئلا مورد توجه قرار گرفته‌اند و می‌خواهند خلأ حضور روسیه را جبران کنند

مدل خاصی در تحولات دیپلماتیک در رابطه با روسیه در دستور کار قرار گرفته است؟

امروز چین، عربستان، بلاروس و چند جمهوری دیگر هستند که با روسیه همراه شده‌اند. به شکلی امروز در حال رخداد یک مدل سیاسی در جهان هستیم که به اتفاقات قرن نوزدهم شباهت دارد. در آن برهه زمانی بیسمارک موفق شد نایلئون را شکست دهد و معادلات را تغییر دهد. امروز نیز در حال سوق پیدا کردن به آن سمت هستیم و اصطلاحا وارد دوران صلح مسلح می‌شویم. این وضعیت به شکلی به یک جنگ سرد نوین ختم خواهد شد. دراین رخداد تردیدی نیست و ما شاهد خواهیم بود که این اتفاقات به شکلی دیگر رخ خواهد داد. امروز قطب‌های قدرت متکثر شده‌اند و این تکثر قطب‌ها قدرت، قطب بندی‌ها و معادلات را در عرصه بین المللی تغییر داده است. همین تغییرات سبب می‌شود تا کشورها به دنبال منافع خود باشند. امروز قطب بندی‌ها به گونه‌ای شده است که برخی کشورها به سمت غرب سوق پیدا کرده‌اند. برخی کشورهایی طرفانه به امور خود ادامه می‌دهند و برخی دیگر از کشورها نیز همچنان پیرامون روسیه هستند وبرخی مانند چین نیز می‌خواهند ازاین آب گل آلود ماهی بگیرند. در ۶ ماه آینده بسیاری از منطق شفاف خود را مشخص می‌شود که معادلات بین‌المللی به چه شکلی رقم می‌خورد.

ایران چگونه در ماه‌های حساس آینده به موفقیت برسد و چگونه در این راستا در عرصه بین المللی باید عمل کند؟

ایران در ابتدا و در سریع ترین زمان ممکن باید در وین به توافق برسد تا بحران اقتصادی فاصله بگیرد و در وضعیت پایدار قرار گیرد تا بتواند در این تحولات مهم جایگاه سیاسی و اقتصادی خود را ارتقا دهد و از سایر کشورها عقب نیفتد، زیرا ممکن است فاصله زیادی میان ایران و سایر کشورها ایجاد شود. اولین مشکل ایران هسته‌ای است که باید حل شود. چه بخواهیم و چه نخواهیم چین و غرب باید جایگزینی برای انرژی روسیه پیدا کنند و در این مسیر امارات و عربستان و قطر و ونزوئلا مورد توجه قرار گرفته‌اند و می‌خواهند خلأ حضور روسیه را جبران کنند. اگر ایران به جمع این کشورها اضافه نشود سود زیادی را از دست می‌دهد. پس به نفع ایران است که زودتر توافق کند. امروز به علت تحریم‌ها شرکت‌های غربی در حال خروج از روسیه هستند و به سرعت چاپلوسی برای شرکت‌های چینی در حال ورود به بازار روسیه هستند و می‌خواهند منتفع شوند. ایران باید به سرعت مساله هسته‌ای خود را حل کند. با روسیه مساله خود را حل کند تا مانند پس از فروپاشی شوروی عقب نماند. سال ۱۹۹۰ ایران و ترکیه در یک نقطه بودند اما ایران درگیر یکسری مسایل شد اما ترکیه به سمت توسعه اقتصادی رفت و به همین علت امروز در حوزه سیاسی و اقتصادی از ایران جلوتر هستند.

یادداشت

بازی پوتین در زمین آمریکا

سید مجتبی سادات‌ی
روزنامه‌نگار

زمامداران آمریکا در بازه زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۱ که در باتلاق جنگ عراق و افغانستان دست و پا می‌زدند و ۶ تریلیون دلار خرج روی دست آمریکایی‌ها گذاشتند، اقتصاد چین، بی سر و صدا، و با پشت سر گذاشتن فرانسه، بریتانیا، آلمان و ژاپن، از رده ششم به رده دوم جهان ارتقا یافته و پشت سر ایالات متحده آمریکا قرار گرفت. گفته می‌شود چینی‌ها راه کرده‌اند، در صحنه سالگرد تاسیس جمهوری خلق چین(سال ۲۰۴۹) در همه زمینه‌ها از جمله ارتش و قدرت نظامی سرآمد کشورهای جهان باشند. بر آمدن چین به عنوان یک قدرت برتر، برای آمریکا که طی یکصد سال قدرت برتر و بلامنازع جهان بوده، براساس تئوری «تله تسوسیدید» می‌تواند جنگ و برانگیزی بین چین و آمریکا رقم بزند که البته معلوم نیست برنده‌ای داشته باشد. آمریکای بیدار شده از خواب غفلت، با روی کار آمدن ترامپ اعلام نمود که این کشور باید از جنگ‌ها و دخالت‌های نظامی فاصله گرفته و به کنترل و مهار چین بپردازد و در این راستا جنگ تعرفه‌ها را بهره انداخت اما از آنجایی که ترامپ فاقد مهارت در ایجاد اجماعی ولو حداقلی از کشورهای هم پیمان نزدیک بود در این راه توفیق چندانی نیافت. از طرفی با توجه به رشد اقتصادی سالیان اخیر فدراسیون روسیه به رهبری پوتین که رویای زنده کردن امپراتوری شوروی پیشین را پنهان نمی‌کند و با نظام کمونیستی چین ارتباطات عمیق و راهبردی برقرار نموده موجب دلمشغولی آمریکاست. پوتین به خود حق می‌دهد هر گونه حرکت و جنبش اجتماعی و اعتراضی در داخل روسیه و کشورهای اقماری شوروی سابق همچون گرجستان، قزاقستان، بلاروس را با نیروی نظامی سرکوب نموده و حتی شبه جزیره کریمه را از نقشه اوکراین جدا و به خاک روسیه ضمیمه نماید. ترامپ اقدامات زیادی انجام داد که سر جمع آنها به نفع پوتین بود و موجب شد اروپا از آمریکا دور شود و پیمان ناتو هم تضعیف شود و در عوض اروپا به روسیه و پوتین مهربان‌تر شد. سان تزو(sun tzu) می گوید «وقتی دشمن مشغول اشتباه است نباید مزاحم او شد». آمریکایی‌ها با آن که می‌دانستند روسیه به اوکراین حمله می‌کند ولی هیچ مزاحمتی برای او ایجاد نکردند و صرفا آمریکایی‌ها را از اوکراین خارج کردند و حتی به رئلنسکی رئیس جمهور اوکراین نیز توصیه کردند از اوکراین خارج شود. حال که ملت و ارتش اوکراین یکپارچه در مقابل ارتش روسیه ایستاده‌اند شیرین‌ترین اتفاق برای واشنگتن است. با حمله ارتش روسیه به اوکراین و دو هفته بعد از شروع آن، به‌نظر می‌رسد که لقمه‌ای در گلوی پوت